

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Kratochvíla ve věci

žalobkyně: **M.M.**, státní příslušnost Ukrajina
zastoupena advokátem JUDr. Čestmírem Kubátem, CSc.
sídlem Maiselova 19, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2020, č. j. MV-50697-6/SO-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

„žalovaný“), zamítlo její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 6. 2. 2020, č. j. OAM-13183-18/PP-2019, kterým byla výrokem I. podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky a výrokem II. byla podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobkyni stanovena lhůta 35 dnů k vycestování z území České republiky od právní moci rozhodnutí.

2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující, pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Žalobkyně podala dne 29. 7. 2019 žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V tiskopisu žádosti, v rubrice účel pobytu na území, uvedla: „snjatek“. K účelu pobytu žalobkyně předložila oddací list, ze kterého vyplývá, že dne 26. 7. 2019 uzavřela manželství s panem J.F. dále též „manžel žalobkyně“).
4. Dne 26. 8. 2019 byla Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy, odborem cizinecké policie, provedena opakovaná pobytová kontrola v místě bydliště žalobkyně. Při první kontrole nebyla žalobkyně a její manžel zastíženi. V odpoledních hodinách téhož dne byl zastížen její manžel, který hlídce sdělil, že neví, kde je jeho manželka a poté se s ní spojil telefonicky; žalobkyně se následně dostavila.
5. Dne 23. 9. 2019 správní orgán I. stupně vyslechl žalobkyni a jejího manžela.
6. Shora označeným rozhodnutím správní orgán I. stupně žádost žalobkyně zamítl, neboť se dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřela manželství.
7. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, které zamítl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím. V odůvodnění uvedl, že manželství žalobkyně bylo sice uzavřeno v souladu s českým právním řádem, ale z podkladů pro vydání rozhodnutí vyplývá, že bylo uzavřeno s cílem získat pro žalobkyni povolení k pobytu, nikoli z důvodů předpokládaných zákonem o rodině, což vyplynulo z provedených výsledků. Žalobkyně s manželem neshodovala v odpovědích na pokládané otázky, a to včetně popisu a okolnostech seznámení, vývoje vztahu, žádosti o ruku či průběhu svatebního dne. Manželé také neznají osobní údaje o tom druhém. Neshodli se ani na okolnostech společného soužití, jako je místo, kde spí, návštěvy ve společně užívaném bytu, koníčky nebo jazyk, kterým komunikují. A také z pobytové kontroly jednoznačně vyplynulo, že manželé nevedou společný život, kdy nelze vyloučit, že žijí ve společné domácnosti, ale jen jako spolubydlíci. Jednoznačně bylo zjištěno, že společně nehospodáří, neznají své nejbližší rodinné příslušníky a zdravotní stav toho druhého.
8. Jelikož bylo jednoznačně prokázáno, že manželství bylo uzavřeno jen s cílem získat povolení k přechodnému pobytu pro žalobkyni, bylo provedení dalších výsledků svědků zcela nadbytečné.
9. K účastenství manžela žalobkyně ve správním řízení žalovaný uvedl, že případné vydání povolení k přechodnému pobytu opravňuje k pobytu na území pouze žalobkyni. Účastenství podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu tedy nepřipadá v úvahu. Řízení o žádosti žalobkyně se pak přímo a bezprostředně dotýká pouze práva k přechodnému

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

pobytu na území a práva jejího manžela mohou být v daném řízení dotčena pouze nepřímo. Účastenství podle § 27 odst. 2 správního řádu je tedy v daném případě rovněž vyloučeno.

II. Podání účastníků řízení

10. Žalobkyně namítá, že v řízení nebylo zohledněno postavení jejího manžela, ačkoliv výsledek řízení přímo zasahuje do jeho práv, neboť brání naplnění smyslu manželství. Navíc je manžel ve věku, že stále více vyžaduje péči blízké osoby, manželky. Dle žalobkyně nelze při aplikaci § 27 odst. 2 správního řádu zaměňovat příslovečné určení způsobu „přímo“ za „bezprostředně“ tak, že se vytratí významový rozdíl mezi § 27 odst. 1 a odst. 2 správního řádu.
11. Žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí je založeno na nesprávném posouzení vztahu obou manželů. Žalobkyně odmítá že manželství bylo uzavřeno a existuje výlučně za účelem obcházení zákona o pobytu cizinců. Právě za účelem naplnění manželství žalobkyně usiluje o získání povolení k pobytu. Navíc si již dříve s manželem pronajali společný byt, který společně zařizují.
12. Žalobkyně namítá, že ve věci nebyli vyslechnuti jí navrhovaní svědci, které oba manželé znají a jsou rodinnými přáteli obou manželů. Dle žalobkyně napadené rozhodnutí nevychází ani z aktuálního skutkového stavu.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. V podrobnostech odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a na spisový materiál, neboť žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci a k jednotlivým námitkám se již vyjádřil v žalobou napadeném rozhodnutí.
14. Žalovaný žádá, aby soud žalobu zamítl.

III. Argumentace při jednání

15. Při jednání byla přítomna pouze veřejnost. Žalobce se k jednání i přes řádné předvolání nedostavil, žalovaná se z jednání omluvila.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

16. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.
18. Při hodnocení účelovosti manželství lze vycházet z indikativních kritérií, která jsou stanovena mj. prameny evropského práva. Podstatnými indiciemi svědčícím o účelovosti manželství jsou zejména skutečnosti, že není udržováno manželské soužití, chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství, manželé se nikdy před sňatkem neviděli, manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu první schůzky, manželé nehovoří společným jazykem, sňatku předcházelo předání finanční částky, některý z manželů v minulosti uzavřel účelový

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců (srov. za všechny rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013 – 43). Účelovost manželství je povinen prokazovat správní orgán (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015 – 40), který musí prokázat, že uzavření manželství směřovalo výlučně (nebo alespoň převážně) k získání práva vstupu či pobytového oprávnění. Soud přitom dospěl k závěru, že v nyní posuzovaném řízení správní orgány tuto skutečnost náležitě prokázaly.

19. Správní orgány vyšly především z výsledku obou manželů a poznatků získaných při pobytové kontrole, přičemž zjištěné skutečnosti dle soudu vedou k závěru, že sňatek uzavřený žalobkyní dne 26. 7. 2019 byl uzavřen účelově. Ohledně seznámení oba manželé sice uvedli stejné místo seznámení, jejich výpovědi se však rozcházejí v způsobu seznámení: žalobkyně tvrdila, že již v den seznámení u svého nastávajícího manžela přespala, zatímco on uvedl, že se večer při seznámení rozešli a viděli se až za měsíc. Navíc z výpovědi obou manželů vyplynulo, že od června 2018 do června 2019 vůbec nebyli v osobním kontaktu. Žalobkyně sice uvedla, že v tuto dobu spolu komunikovali přes Skype na notebooku, a to skoro každý den, manžel žalobkyně však uvedl, že spolu nekomunikovali přes e-mail ani sociální síť a notebook vůbec nevlastní. Tezi o účelovosti manželství pak dále podpořilo, že z provedených výsledků vyplynulo, že manželé se vzájemně neznají, a to ani v základních otázkách jejich života. Manželé neznali osobní údaje o tom druhém: žalobkyně nevěděla, kdy se její manžel narodil, jaké má vzdělání, že byl již dvakrát ženatý či kolik dětí z předchozích manželství vzešlo. Naopak manžel žalobkyně tvrdil, že sice ví, že žalobkyně má syna, avšak toho nikdy neviděl, ačkoli žalobkyně uvedla, že syn se s manželem zná osobně a byl na jejich svatbě. Ohledně průběhu svatby se manželé také ve svých výpovědích rozcházejí: žalobkyně tvrdila, že bylo pozváno 10 hostů a po obřadu následovalo posezení v baru, její manžel naopak uvedl, že sňatku byli přítomni pouze oni dva a svědci a po obřadu si dali pouze panáka a odjeli sami domů. Neshodli se ani v odpovědi na otázku, zda mají fotky ze svatebního dne, jakým způsobem se dopravovali do místa svatby (zda vlakem či autem) či jak byla žalobkyně ve svatební den oblečena. Konečně se pak manželé ve výpovědích neshodli ani v otázce, jakým způsobem je v současnosti vedena jejich domácnost: rozcházejí se v odpovědích na úhradu nákladů spojených s bydlením a vedením společné domácnosti, v otázce nadcházející rekonstrukce, v tom, zda spí společně či odděleně, nedokázali přesně odpovědět na otázky týkající se zdravotního stavu toho druhého apod.
20. S ohledem na právě řečené tedy soud souhlasí se závěry žalovaného i správního orgánu I. stupně, že v dané věci vyvstávají zásadní faktory svědčící účelovosti uzavřeného manželství, přičemž tento závěr podporuje též skutečnost, že manželství bylo uzavřeno necelý měsíc po opětovném příjezdu žalobkyně do České republiky (po vypršení platnosti jejího správního vyhoštění). Obstojí tudíž závěr správních orgánů, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona tím, že účelově uzavřela manželství s občanem České republiky.
21. Soud musí také odmítnout námitku žalobkyně, že správní orgány náležitě nezjistily skutkový stav věci. Podkladem pro vydání napadených rozhodnutí byly především svědecké výpovědi obou manželů a policejní záznam o provedeném šetření v místě bydliště. A z těchto podkladů bylo možno vyvodit shora uvedené závěry a nebylo nezbytné vyslýchat další, žalobkyní navrhované svědky. Dle soudu byly rozpory ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela natolik zjevné, že nemohly být překonány výpověďmi dalších osob. Pokud se oba manželé rozcházejí v odpovědích na otázky týkajících

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

se základních informací o jejich osobním životě, průběhu seznámení se a svatby či společného života v současnosti, mohly správní orgány uzavřít, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. A za této situace již nebylo na místě provádět další dokazování.

22. Soud konečně nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že napadené rozhodnutí nevychází z aktuálního skutkového stavu. Výslech žalobkyně i jejího manžela byl proveden dne 23. 9. 2019 a místní šetření proběhlo dne 26. 8. 2019. Prvostupňové rozhodnutí pak bylo vydáno dne 6. 2. 2020 a napadené rozhodnutí dne 28. 5. 2020. Uvedená prodleva dle soudu není natolik zásadní, že by v rozhodnutích nemohly správní orgány vyjít z dříve zjištěného skutkového stavu. Navíc žalobkyně mohla do vydání prvostupňového rozhodnutí uvést případně další rozhodné skutečnosti, což však neučinila (na výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí ze dne 4. 10. 2019 nereagovala). A také v odvolání mohla uvést konkrétní skutečnosti vyvracející závěry správního orgánu I. stupně, avšak veškerá její tvrzení zůstala pouze v obecné rovině, vyjma poskytnuté informace o pronájmu nového bytu.
23. K námitce, že správní orgány nejednaly s manželem žalobkyně jako s účastníkem řízení, soud předně uvádí, že zákon o pobytu cizinců nemá vlastní ustanovení o účastnících řízení. Platí zde tedy ustanovení správního řádu.
24. Podle § 27 odst. 1 správního řádu jsou účastníky řízení a) v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu; b) v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.
25. Podle § 27 odst. 2 správního řádu jsou účastníky též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.
26. Soud se předně ztotožňuje se žalovaným, že povolení k přechodnému pobytu opravňuje k pobytu na území pouze žadatele, je-li mu vydáno. Nevztahuje se na jiné další osoby. Nemůže se proto v řízení o takové žádosti jednat o společenství práv nebo povinností dalších osob s žadatelem. Manžel žalobkyně proto nemohl být v daném správním řízení považován za účastníka řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu, a to z důvodu absence hmotněprávního nároku.
27. K účastenství manžela žalobkyně podle § 27 odst. 2 správního řádu soud uvádí, že nebylo vyloučeno (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2019, čj. 9 Azs 256/2019-22). Platí však, že pouze manžel žalobkyně mohl namítat dotčení na svých právech tím, že s ním nebylo jednáno jako s účastníkem předmětného řízení. Soudu však není známo, že by podal správní žalobu, v níž by namítal nedostatek svého účastenství v předmětném správním řízení. Žalobkyně se tedy může domáhat ochrany pouze proti porušení vlastních práv, na nichž byla rozhodnutím sama zkrácena a nemůže se dovolávat porušení práv jiného subjektu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001 - 67, č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 52/2008 - 92, ze dne 29. 8. 2008, č. j. 5 As 10/2008 - 103, nebo ze dne 19. 8. 2011, č. j. 5 As 58/2011 - 141).
28. Pro úplnost pak soud dodává, že jelikož správní orgány nejednaly s manželem žalobkyně jako s účastníkem řízení, nebylo na místě jednat s manželem žalobkyně jako s osobou

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

zúčastněnou na řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011 - 102, nebo ze dne 14. 1. 2016, č. 7 Azs 301/2015 - 26).

IV. Závěr

29. Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.
30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. ledna 2021

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.